

ENTREVISTA

Flavia Company

Narradora

► ► ►
per això que va sortir alhora en totes dues. Com veus, un embolic que tampoc no admet etiquetes. De fet, més d'un cop m'he sorprès de trobar els meus llibres a les llibreries en apartats tan diferents com ara literatura catalana, literatura castellana o literatura hispanoamericana –això últim perquè vaig néixer a Buenos Aires.

F.B.V. *¿Troba cap diferència entre escriure en una llengua o en una altra?*

F.C. No. La llengua en la qual escric té a veure amb la llengua en la qual em ve al cap la primera frase d'un llibre. Després segueixo des d'allà. Més encara: no podria pas canviar d'una llengua a l'altra, un cop començat el llibre. Les paraules escrites poden tenir traducció –i ja sabem que traduir és trair–, però el pensament... el pensament, no.

F.B.V. *Hi pot haver qui pensi que la llengua té a veure amb el públic a qui va referida l'obra. ¿Tés llegua, la literatura –que és llengua–?*

F.C. La literatura té la llengua del qui l'escriu, i del qui la llegeix. El públic no existeix, mentre l'obra s'escriu; si és obra literària, naturalment.

F.B.V. *També has escrit dos llibres infantils. Què t'ha portat a fer-ho?*

F.C. *Creus que els llibres tenen edat?*

F.C. Em van sortir de l'ànima. Feia temps que en tenia ganes i un dia, parlant amb l'Elisabet Sabala, que és la pintora que els ha il·lustrat, li vaig preguntar si no s'animaria a fer-me els dibuixos d'una història que em rondava pel cap... Em va dir que sí i em vaig posar a acabar *El llibre màgic*, del qual tenia les primeres pàgines. I després va arribar el segon, *L'illa animal*, gairebé sense adonar-me'n...

És una experiència interessant. Crec que sorgeix del fet d'haver estat, de petita, una lectora entusiasta de llibres infantils. Perquè jo no vaig ser d'aquelles escriptores que de petites llegeixen Dostoievski, Tolstoi o Baudelaire. I ara, quan escric aquests llibres infantils, és com si tornés enre... Com si tornés a la infantesa... M'ho passo molt bé. Sobre si els llibres tenen o no edat... Home, hi ha coses que els nens no haurien de llegir, però els adults poden gaudir de tota la literatura, fins i tot de la infantil, sens dubte.

F.B.V. *Els temes que toca a 'Género de punto' són molt diversos, i a alguns lectors els pot cridar l'atenció que alguns temes que a la societat s'han de reivindicar amb força vostè els toca amb una normalitat total, com ara el de les opcions sexual... ¿Creu que a hores d'ara encara hi ha alguna diferència entre lectors heterossexuals i homosexuals?*

F.C. Fer generalitzacions és sempre una manera de voler sentir que tenim un coneixement que no tenim, o sigui

que jo no m'arriscaria a posar etiquetes a cap mena de lectors o lectores, sigui quina sigui la seva opció sexual, els colors dels seus cabells o la seva alçada. El que crea diferències, entre els lectors, és l'educació rebuda, la cultura a la qual s'ha tingut accés i, per tant, el nivell econòmic o el sistema educatiu del país on viuen. El que crea diferències entre els lectors és la llibertat, la capacitat d'abandonar els prejudicis, la sensibilitat, la curiositat.

F.B.V. *Per què va adoptar l'estructura de relat-carta de resposta, al llibre?*

F.C. Per un doble joc. D'una banda, les cartes permeten donar a entendre que els que les han escrit són persones del

que el cinema no pot captar. La literaturitat només hi és al text i a la relació que els lectors o lectores estableixen amb les paraules escrites.

F.B.V. *Si no vaig errat, hi va haver un projecte per portar una novel·la seva, 'Llum de gel', al cinema. ¿Segueix endavant?*

F.C. Sí, hi ha un guió i el desig que finalment arribi a la gran pantalla, però el món del cinema és molt complicat. Calen molts diners per fer una pel·lícula i, actualment, els productors busquen projectes que permetin somiar amb grans audiències, guanys segurs, públic majoritari... Ara fa un moment, parlàvem de les adaptacions cinematogràfiques. Per escriure el guió de *Llum de gel* s'hi han hagut de

paper que viatgen amb segell. A més a més, això del correu electrònic és tan rigorosament actual que marcava en excés l'època de les narracions.

F.B.V. *Els relats beuen de la quotidianitat. Quina és la literatura del dia a dia?*

F.C. La literatura que mira el món quotidià amb paraules. La literatura dels personatges del carrer –tot i que sigui un carrer imaginari, naturalment– i de les anècdotes. La literatura de l'observació demorada. Molts dels contes de la Clarice Lispector, a la qual esmentàvem abans, serien en la meua opinió bons exemples de la literatura del dia a dia.

F.B.V. *I les seves lectures preferides?*

JORDI GARCIA

món real, amb la qual cosa la frontera entre realitat i ficció queda difuminada o, més ben dit, qüestionada. D'una altra banda, és una declaració de conceptes: res no és veritat o tot ho és; depèn de la nostra visió de les coses, depèn del punt de vista des del qual les expliquem. I és per això que la mateixa anècdota pot ser indiferent per a una persona i essencial per a una altra. És per això que hi ha malentesos, baralles, distanciaments... La proposta amagada rere aquest plantejament és el diàleg, la comunicació.

F.B.V. *Alguns relats, com ara 'Madame Bel', tenen un to bastant cinematogràfic. Una tendència actual a la literatura és que de molts llibres se'n pot fer una pel·lícula gairebé sense tocar la història.*

F.C. *Madame Bel*, tens raó, permetria potser un curt cinematogràfic, tot i que resultaria molt difícil, precisament, donar a entendre allò que comentàvem ara fa un moment, és a dir, l'enfrontament de dues versions completament diferents del mateix fet... La literatura té una especificitat

fer tants, de canvis! El guió és en realitat una versió de només una part de la novel·la.

F.B.V. *Sovint s'ha comparat la seva obra amb la de Clarice Lispector, i teniu un munt de paral·lelismes i coincidències. ¿No li fa por, tant en sentit literari com en el biogràfic?*

F.C. Què més voldria jo que tenir paral·lelismes amb l'obra de la Lispector! La seva obra és immensa, tremenda, bestial. Des d'aquí recomano a tothom que la llegeixi. *La hora de la estrella*, *La pasión según G.H.*, els seus contes... És un privilegi, llegir-la. Una iniciació. Però s'ha d'anar preparat amb una bona dosi de llibertat...

F.B.V. *En una època en què la gent ja no s'escriu cartes sinó que s'envia e-mails, vostè ha optat per aquest anacronisme. ¿O els personatges dels seus contes podrien escriure's per mitjà de l'ordinador? ¿Potser és que la carta és més literària que el correu electrònic?*

F.C. Com dius, hi ha molta gent que ja no s'envia cartes, però també n'hi ha que sí. Per exemple, jo m'escric encara, amb alguns amics, cartes de

F.C. Clarice Lispector, per descomptat, Angela Carter, Agota Kristof, Cristina Fernández Cubas, Concha García, Marguerite Yourcenar, Michel Tournier, Julio Cortázar, Silvina Ocampo, María Luisa Bombal, Carson McCullers, Flannery O'Connor, J.L. Borges, J.J. Arreola, Leonora Carrington... N'hi ha tants, de llibres, autors i autores als quals dec moments, sensacions, coneixements...

F.B.V. *'Género de punto', com deia abans, nega que existeixi una sola realitat, però tots necessitem algun punt on agafar-nos. ¿Potser és aquest l'origen del llenguatge, posar-nos d'acord per poder discutir?*

F.C. Un punt on agafar-se pot ser precisament el fet de saber que res no és immutable ni únic. I el llenguatge, sí, hauria de servir per comunicar-nos, per ensenyar-nos les nostres realitats, per comentar-les i compartir-les.

F.B.V. *I, parlant de correu electrònic i de la falsa realitat, per què fem veure que estem parlant, si ens estem comunicant per e-mail?*
F.C. Ha, ha, ha! Em sembla tan natural parlar per escrit...

L'APARADOR

Mercè Picornell, *Discursos testimoniales en la literatura catalana recent*. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Barcelona, 2002.

En aquest llibre l'autora analitza l'obra de dues autores catalanes, Montserrat Roig i Teresa Pàmies, a través, especialment, dels seus llibres *Els catalans als camps nazis* i *Va ploure tot el dia*, respectivament.

Ferran Reñaga, *Faves a la catalana i altres contes*. Viena. Barcelona, 2002.

Totes les històries d'aquest recull relaten situacions o experiències sexuals que alteren la quotidianitat de persones corrents, des de l'avi burgès fins a la prostituta del Raval vinguda d'un país de l'Est. Primera obra publicada d'un autor de professió cirurgià.

Steven Roger Fischer, *Breve historia del lenguaje*. Alianza Editorial. Madrid, 2003.

L'autor ens ofereix una immillorable introducció per a tots els que vulguin saber més sobre la parcel·la del coneixement que és el llenguatge. Que ningú pateixi, però, perquè la lectura d'aquest assaig no requereixi bagatge terminològic ni metodològic.